

JACK KEROUAC

Pe drum

Traducere din limba engleză
de Cristina Felea

POLIROM
2012

Cuprins

Partea întâi	5
Partea a doua.....	129
Partea a treia	211
Partea a patra	293
Partea a cincea.....	361

Major începu să sporovăiască în urechea domnului.

— Cum vă place să predați franceza la liceu? urlă el.

— Scuzați-mă, dar nu predau franceza la liceu.

— Oh, am crezut că predați franceza la liceu.

Era în mod deliberat grosolan. Mi-am amintit de scara când nu ne lăsase să ținem petrecerea la Denver, dar l-am iertat.

L-am iertat pe toți, nervii mi-au cedat, m-am făcut critică. Am început să-i vorbesc de câte-n lună și-n stele tinerei soții a doctorului. Am baut atât de mult încît trebuia să merg la toaletă tot la două minute și, ca să ajung acolo, trebuia să sar de fiecare dată peste genunchii doctorului Boncoeur. Totul se ducea naibii. Șederea mea în San Francisco se apropia de sfîrșit. Remi n-o să mai vrea să mă vadă în ochi. Era îngrozitor, pentru că îl iubeam cu adevărat pe Remi și eram unul din puținii tipi din lume care știa ce înș original și generos era. Ani de zile vor trebui să treacă pînă să mă poată ierta. Ce final dezastruos pentru toată povestea, dacă mă gîndesc la ceea ce-i scrisesem din Paterson, cînd îmi planuisem drumul pe linia roșie, Șoseaua 6, care traversa America. Mă găseam aici la capătul Americii, nu mai aveam unde să mă duc, prin urmare nu mai puteam merge decît înapoi. M-am hotărît ca măcar să fac un drum circular: atunci și acolo m-am decis să merg la Hollywood și de acolo înapoi prin Texas, ca să văd gașca din bălți, iar în rest să le ia naiba pe toate.

Major a fost dat afară din restaurant. Cîna se terminase oricum, așa că m-am dus după el. Mai bine zis Remi mi-a sugerat s-o fac și am mers cu Major să bem mai departe. Ședeam la o masă la Iron Pot, cînd Major zise cu voce tare:

— Sam, nu-mi place fătălaul ăla de la bar.

— Cum ai zis, Jake? am întrebat.

— Sam, zise, cred că mă ridic de-aici și-i stîlcesc mutra.

— Nu, Jake, am zis, continuind să imit tonul hemingwayan. E mai bine să te uiți de aici și să vezi ce se întâmplă.

Am sfârșit impleticindu-ne amândoi la un colț de stradă.

Dimineața, în timp ce Remi și Lee Ann mai dormeau încă, iar eu priveam cu oarecare nostalgie la grămada de rufe pe care Remi și eu mine urma să le spălăm în mașina Bendix din baraca din spate (o operație cit se poate de plăcută, acolo, în soarele puternic, printre negrese și cu domnul Snow rîzînd de se prăpădea), m-am decis să plec. Am ieșit pe verandă. „Nu, fir-ar să fie”, mi-am spus, „am promis să nu plec pînă nu urc pe muntele ăla”. Era vorba de versantul înalt al canionului, care ascundea, misterios, priveliștea spre oceanul Pacific.

Așa că am rămas încă o zi. Era duminică și o caniculă teribilă. Era totuși o zi frumoasă, iar pe la trei soarele deveni roșu. Am început să urc și la ora patru eram pe culme. Peste tot în jur moțăiau frumoasele păduri de plop și eucalipti. Pe culme nu mai erau copaci, doar stînci și iarbă. Vitele pășteau în susul coastei. Și iată, peste cîteva dealuri, întinderea albastră și vastă a Pacificului, bordată de marginea albă ce înaintează dinspre legendarele cîmpuri de cartofi undeiau naștere cețurile din Frisco. Peste încă o oră, vîlul alb se va strecura pe sub Golden Gate pentru a înfășura în alb romanticul oraș și un tînar își va lua iubita de mină și va urca pe o stradă albă cu o sticlă de Tokay în buzunar. Acesta era Frisco: femei frumoase așteptîndu-și în prag iubiții și Coit Tower și Embarcadero și Market Street și cele unsprezece coline ca niște furnicare.

Atîta m-am invîrtit că m-a cuprins un fel de amețeață și-am crezut că o să mă prăbușesc ca într-un vis, direct în prăpastie. Ah, unde e fata pe care o iubesc? m-am gîndit și m-am uitat de jur împrejur, așa cum mă uitasem și în lumea cea mică de dedesubt. Și-n fața ochilor mei se afla trupul

urias al Americii mele; undeva, departe, sumbrul, nebunescul New York isi inalta norul de praf si de abur brun. Estul are ceva brun si sfint, in timp ce California e alba ca rufele puse la uscat si n-are minte. Cel puțin așa gindeam atunci.

12

Dimineața, Remi și Lee Ann mai dormeau, iar eu mi-am făcut tăcut bagajul și m-am furișat pe fereastră la fel cum venisem, părăsind Mill City cu geanta de pinză în mână. Și n-am mai apucat să petrec acea noapte pe vechiul vas abandonat – *Admiral Freebee* se numea –, iar Remi și cu mine ne-am pierdut unul de altul.

În Oakland am băut o bere printre vagabonzi, într-o circumă care avea o roată de căruță la intrare, apoi am luat-o iar din loc. Am traversat Oakland ca să ajung la drumul spre Fresno. Două mașini m-au dus la Bakersfield, la peste șase sute de kilometri spre sud. Mai întâi, un puști blond și mătăhălos m-a dus ca un smintit cu mașina lui echipată ca de raliu.

— Vezi degetul ăla de la picior? m-a întrebat în timp ce mina șandramaua cu peste o sută douăzeci și depășea tot ce apuca pe șosca. Uită-te bine la el.

Degetul îi era înfășurat în bandaje.

— Tocmai mi l-au amputat dimineața asta. Ticăloșii voiau să mai stau în spital. Mi-am luat lucrurile și am plecat. Ce-i un deget?

Da, într-adevăr, m-am gândit, fi atent acum, și-am rezistat cum am putut. Greu să dai peste un șofer mai smintit ca acela. Nici nu știu când am ajuns la Tracy. Tracy e un oraș de pe calca ferată, unde frinarii mănincă incruntați în localuri aproape de șine. Trenurile suieră de-a lungul văii. La apus, soarele roșu aruncă raze lungi, roșiatice. Se perindă toate numele magice din vale – Manteca, Madera și celelalte. În curînd se insera, o inserare de culoarea

strugurilor negri, cu văzduhul purpuriu peste livezile de mandarină și ogoarele cu pepeni. Soarele era acum de nuanța boabelor zdrobite sub teasc, tot mai mic și de un roșu de Burgundia, iar cimpurile aveau tonurile iubirii și ale misterelor spaniole. Mi-am scos capul pe fereastră și am respirat profund aerul îmbalsămat. Era o clipă unică. Smintitul de la volan era frinar pe Southern Pacific și locuia în Fresno, iar tatăl său era tot frinar. Își pierduse degetul în depoul din Oakland, făcând nu știu ce manevră pe care n-am înțeles-o. Mă duse pînă în zgomotosul Fresno și mă lăsa undeva în partea de sud a orașului. Am intrat să beau o Cola într-o mică băcanie de lângă calea ferată și iată că pe lângă vagoanele roșii de marfă își făcu apariția un tinăr armean cu un aer melancolic și chiar în acel moment o locomotivă șuieră și mi-am spus da, da, asta-i orașul lui Saroyan.

Trebuia să merg tot spre sud. Am ieșit pe șosea. M-a luat un bărbat cu o camionetă nou-nouță. Era din Lubbock, Texas, și se ocupa cu vînzarea de rulote.

— Vrei să cumperi o rulotă? mă întreba. Caută-mă oricînd.

Mi-a povestit despre tatăl său, aflat în Lubbock.

— Într-o seară, bătrînu' a lăsat incasările din ziua aceea pe seif, uitînd complet de ele. Să vezi ce s-a întimplat: peste noapte a intrat un hoț, cu lampă cu acetilenă și tot tacîmul, a spart seiful, a scotocit prin hîrtii, a dat de pămînt niște scaune și a plecat. Și mia aia de dolari era acolo, pe seif. Cum îți sună?

Mă lăsa undeva la sud de Bakersfield și aici îmi începui aventura. Se făcea frig. Mi-am pus pelerina militară de ploaie, subțire ca o foiță, pe care o cumparasem din Oakland cu trei dolari, și mă zgribuleam. Stăteam în fața unui motel împodobit în stil spaniol, care sclipea ca o bijuterie. Mașinile vijilau pe lângă mine, toate mergînd spre L.A. Făceam semne disperate. Era prea frig. Am stat acolo pînă la miezul nopții, două ore întregi, blestemînd și injurînd. Era iar ca la Stuart, Iowa. N-aveam altceva de făcut

decît să-mi dau ultimii doi dolari și ceva pe autobuzul spre Los Angeles. M-am întors pe șosea pînă în Bakersfield și m-am așezat pe o bancă în autogară.

Îmi cumpărasem biletul și așteptam autobuzul de L.A. cînd, deodată, privirile mi-au fost atrase de o mexicană grozav de simpatică, îmbrăcată în pantaloni mulați. Autobuzul în care se afla tocmai oprise cu un lung suspin de frîne pentru ca pasagerii să se poată dezmoști puțin. Sinii îi erau tari și împungeau acru, șoldurile micițe i erau delicioase, părul îl avea lung, de un negru stralucitor, iar ochii ei mari, albaștri, erau plini de sfială. Aș fi vrut să fiu în autobuzul ei. Am simțit o durere ascuțită în inimă, așa cum mi se mai întîmplase și altă dată cînd vedeam că fata pe care o iubesc o ia în direcția opusă, în lumea largă. Se anunță plecarea autobuzului de L.A. Mi-am luat geanta și am urcat. Cînd colo, cine sedea singurică pe o banchetă? Era chiar fata mexicană. M-am așezat pe scaunul de vizavi și roțițele mi s-au pus îndată în funcțiune. Eram atît de singur, de trist, de obosit, de slăbit, de dărîmat, de sfîrșit, că mi-am luat inima în dinți și mi-am făcut curaj să abordez această fată necunoscută. Chiar și așa, a durat aproape cinci minute de ezitare pe întuneric, în timp ce autobuzul gonia pe șosea.

Trebuie, trebuie, altfel o să mori! Prostule, vorbește-î! Ce-î cu tine? Nu te-ai săturat de tine? Și, înainte să-mi dau bine seama ce fac, m-am aplecat peste culoar înspre ea (încerca să adoarmă pe scaun) și i-am spus:

— Domnișoară, nu vrei să folosești impermeabilul meu ca pernă?

Îmi zîmbi și zise:

— Nu, mulțumesc frumos.

M-am dat înapoi, tremurînd. Mi-am aprins un muc de țigară. Am așteptat pînă s-a uitat la mine, cu un fel de privire furișă, tristă și drăgăstoasă, și m-am ridicat, apropiindu-mă de ea.

— Îmi dai voie să stau lingă tine, domnișoară?

— Dacă dorești.

Și așa am făcut.

— Încotro?

— L.A.

Îmi plăcea la nebunie felul cum spunea „L.A.”. Îmi place la nebunie felul în care toată lumea de pe coastă pronunță „L.A.”. Dar e orașul lor, unic și minunat pînă la sfîrșitul sfîrșitului.

— Și eu tot acolo mă duc! am strigat. Sînt foarte bucuros că mă lași lîngă tine, sînt foarte singur și de o grămadă de vreme sînt tot pe drum.

Și am pornit să ne spunem poveștile. Povestea ei suna cam așa. Era căsătorită și avea un copil. Soțul o bătea, așa că-l părăsise undeva la sud de Fresno, la Sabinal, și acum mergea la L.A. să stea cu sora ei. Își lasase băiețelul în grija familiei ei de culegători de struguri, care trăiau într-o colibă de lîngă podgorie. Ea nu avea nimic de făcut decît să se întristeze și să se enerveze. Îmi venea s-o îmbrățîșez atunci și acolo. Nu ne mai puteam opri din vorbit. Îmi spuse că-i place grozav să povestim împreună. Curînd îmi zise că ar dori să poată merge și ea la New York.

— Poate că o să mergem! am ris.

Autobuzul gifii prin Grapevine Pass, apoi ne trezirăm deodată alunecînd la vale în plină lumină. Fără să ne fi înțeles dinainte, am început să ne ținem de mîna și, în aceeași manieră tacită și minunată și inocentă, eram hotărîți ca, atunci cînd voi ajunge la camera mea de hotel din L.A., să mă însoțească. Eram topit după ea. Mi-am lăsat capul să se odihnească în frumosu-i păr negru. Umerii ei înguști mă înnebunceau. O îmbrățîșam fără încetare, iar ei îi placea.

— Îubesc dragostea, spuse, închizînd ochii.

I-am promis o dragoste frumoasă. O sorbeam din priviri. Ne spusescrăm poveștile. Ne-am cufundat în tăcere și în dulci reverii pline de speranțe. Iată cît de simplu era totul. Acum, ceilalți puteau să le